

Sygn. akt XVII AmE 121/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 września 2014 roku w Warszawie sprawy

z odwołania **R. S.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.**

o kontynuowanie postępowania administracyjnego

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 października 2013 roku nr (...)

oddala odwołanie.

SSO Ewa Malinowska

sygn. akt: XVII AmE 121/13

UZASADNIENIE

W dniu 10 października 2013 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję nr (...) umarzającą postępowanie prowadzone na podstawie art. 8 ustawy prawo energetyczne w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia przez (...) S.A. Oddział w W. umowy kompleksowej na dostarczanie energii elektrycznej do obiektu powoda R. S. położonego w (...) przy ul. (...) (dz. nr 1115), w grupie taryfowej G.

W uzasadnieniu decyzji Prezes URE podniósł m .in., że pomiędzy (...) S.A. Oddział w W. a powodem R. S. istnieje obecnie umowa kompleksowa sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług dystrybucji zawarta w dniu 3 stycznia 2012 r. zgodnie z którą dostawa energii odbywa się na potrzeby „zagospodarowania terenu” w grupie taryfowej C 11. Wprawdzie przedsiębiorca energetyczny zawarł z powodem - w związku ze złożonym wnioskiem o zmniejszenie mocy umownej - nową umowę kompleksową, w której moc umowna została określona na poziomie 4 kW, przy zaliczeniu Wnioskodawcy do grupy taryfowej C 11, ale umowa ta nie weszła w życie, albowiem podczas kontroli dokonanej przez operatora systemu dystrybucyjnego tj. (...) S.A. w L. ustalono niewystarczający poziom zabezpieczeń limitujących pobór mocy w instalacji odbiorczej. Obecnie powód domaga się zmiany zawartej umowy kompleksowej na dostarczanie energii elektrycznej do należącego do niego obiektu, poprzez zmianę kwalifikacji do grupy taryfowej G. (...) S.A. jak i (...) S.A. wielokrotnie uzasadniały swoje stanowisko w przedmiocie odmowy zmiany umowy. Zdaniem Prezesa, umorzenie postępowania było zasadne albowiem Prezes URE nie posiada jurysdykcji w sprawach dotyczących umów cywilnoprawnych obowiązujących między stronami. Zmiana takiej umowy nie może być dochodzona w trybie przepisu art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, (k. 3 - 8)

Od tej decyzji powód złożył odwołanie, wnosząc o jej uchylenie w całości. W uzasadnieniu podniósł m. in., że stanowisko Prezesa URE stoi w sprzeczności z art. 15c ustawy Prawo energetyczne. Ponadto zdaniem powoda

pozwany jedynie szeroko zacytował stanowiska jego i (...) S.A. nie odnosząc się do sygnalizowanych nieprawidłowości możliwych do zaistnienia na skutek pozycji monopolistycznej jaką posiada ta firma na rynku dystrybucji energii. W ocenie powoda Prezes URE posiada kompetencje do zwalczania takich praktyk. Jednocześnie powód wskazał, że spór dotyczy warunków na jakich miałyby zostać zawarta nowa umowa w oparciu o procedury obowiązujące w (...) S.A. (k. 9-12)

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o jego oddalenie powielając argumenty powołane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Stanowisko Prezesa URE znajduje potwierdzenie w dotychczasowym orzecznictwie sądów powszechnych, (k. 35 - 38)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 czerwca 2011 r. pomiędzy powodem R. S. a (...) S.A. Oddział (...) została zawarta umowa nr (...) o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...) S.A. Oddział (...) obiektu R. S. określonego jako „Granica, dz. nr 101/3, gm. M.”, obecnie (...), ul. (...) dz. nr 1115. Po zrealizowaniu ww. umowy o przyłączenie, pomiędzy (...) S.A. Oddział w W. a R. S. została zawarta w dniu 3 stycznia 2012 r. umowa kompleksowa nr (...) sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług dystrybucyjnych do ww. obiektu.

Zgodnie z postanowieniami ww. umów dostawa energii elektrycznej odbywa się na potrzeby zagospodarowania terenu w grupie taryfowej Cli.

dowód:umowa nr (...) z dnia 3 czerwca 2011 r. (k. 119 - 121 akt

adm.)

umowa z dnia 3 stycznia 2012 r. (k 7-9 akt adm.)

W dniu 26 września 2012 r. powód wystąpił z wnioskiem o zawarcie nowej umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji. We wniosku wpisana została grupa taryfowa Cli i moc umowna 4 kW. Na podstawie wniosku została zawarta w dniu 26 września 2012 r. umowa, która jednak nie weszła w życie, albowiem w trakcie kontroli punktu poboru energii na okoliczność zmiany umowy pracownicy operatora stwierdzili, iż wyłącznik nadmiarowo prądowy nie został wymieniony, wobec czego istnieje niewystarczający poziom zabezpieczeń limitujących pobór mocy w instalacji odbiorczej

dowód:pismo (...) S.A. Oddział w W. z dnia 23 listopada 2012

r. (k. 87 - 88 akt adm.)

Następnie R. S. zwrócił się pisemnie do (...) S.A. Oddział w W. z prośbą o zmianę przypisaną grupy taryfowej na grupę G. podnosząc, że prąd zużywany jest na potrzeby wiejskiego gospodarstwa domowego prowadzonego w miejscowości (...). Spółka odmówiła jednak zmiany grupy taryfowej podnosząc, że nieruchomość powoda nie jest zabudowana budynkiem mieszkalnym, gospodarczym lub letniskowym.

dowód: pismo (...) S.A. Oddział w W. z dnia 23

października 2012 r. (k 42 akt adm.)

Z podobnym wnioskiem powód zwrócił się do (...) S.A. Oddział w W.. Wniosek ten również został rozpatrzony odmownie. W uzasadnieniu (...) S.A. podniosła, że brak jest możliwości kwalifikacji do grupy taryfowej G w odniesieniu do gruntów niezabudowanych.

dowód: pismo (...) S.A. Oddział w W. z dnia 28 lutego 2013 r.

(k. 97 - 98 akt adm.)

W dniu 21 maja 2013 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wpłynął wniosek powoda o rozstrzygnięcie sporu z (...) S.A. i (...) S.A. Oddział w W. na podstawie art. 8 ustawy Prawo energetyczne.

dowód:pismo powoda z dnia 6 maja 2013 r. (k 2-6 akt adm.)

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom; ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną było zawarcie pomiędzy powodem a (...) S.A. Oddział (...) umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej obiektów powoda położonego w Gminie M. dz. nr 101/3 oraz zawarcie pomiędzy

powodem a (...) S.A. Oddział (...) umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług dystrybucyjnych do ww. obiektu w dniu 3 stycznia 2012 r.

Żadna ze stron nie kwestionowała również okoliczności, że ww. umowy są prawnie skuteczne i zostały wykonane.

Zgodnie z przepisem art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

W ocenie Sądu na uwzględnienie zasługuje stanowisko Prezesa URE przedstawione w toku niniejszego postępowania w myśl którego przepis art. 8 ustawy Prawo energetyczne nie przyznaje Prezesowi URE kompetencji do orzekania w przedmiocie umów już zawartych.

Stanowisko Prezesa URE znajduje oparcie w ugruntowanych poglądach doktryny i judykatury. Jak wskazała J. K. („Komentarz do ustawy Prawo energetyczne”, wyd. Lex Omega 2010) „do roku 2005 w praktyce orzeczniczej SOKiK funkcjonował pogląd o dopuszczalności rozstrzygania przez Prezesa URE - obok spraw spornych dotyczących zawarcia umów, wskazanych w art. 8 ust. 1 ustawy - również spraw spornych dotyczących zmiany umów już zawartych. Jednakże w wyroku z dnia 24.03.2005 r., XVII AmE 14/04, www.ure.gov.pl, SOKiK, powołując się na orzecznictwo SN w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów, wyraził następujący pogląd: "W wyroku z dnia 12 września 2003 r. I CK 504/01 oraz z dnia 7 października 2004 r. III SK 56/04 Sąd Najwyższy przyjął jednak, że art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego umożliwia ukształtowanie w drodze decyzji administracyjnej warunków umowy jeszcze nie zawartej, wobec nie dojścia stron tej umowy do porozumienia. Oznacza to, że Prezes URE nie może orzekać w sprawach dotyczących umów już zawartych. Sąd orzekający dzieląc wykładnię omawianego przepisu dokonana przez Sąd Najwyższy i uznając, że Prezes URE nie ma jurysdykcji w sprawach umów już zawartych przyjął, że nie ma on uprawnień do zmieniania, na wniosek strony, postanowień umowy (...)". W powołanym wyżej wyroku SN z dnia 12.09.2003 r., I CK 504/01, niepubl., SN stwierdził, iż: "Trzeba też zwrócić uwagę, że ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504), dalej nazywana pr. energ., nie zapewnia odbiorcom energii pełnej ochrony, jakkolwiek celem jej jest również przeciwdziałanie negatywnym skutkom naturalnych monopolii (art. 1 ust. 2). Zgodnie z art. 8 ust. 1 Prezes Urzędu Regulacji Energetyki rozpoznaje spory dotyczące ustalania warunków świadczenia usług, odmowy przyłączenia do sieci czy odmowy zawarcia umowy. Przyszły odbiorca energii może w postępowaniu przed Prezesem URE domagać się ustalenia treści umowy i w tym zakresie droga postępowania cywilnego jest wyłączona. Prezes URE nie ma jednak jurysdykcji w sprawach dotyczących

umów już zawartych. W trybie art. 8 umowy nie można dochodzić nakazania zmiany takiej umowy nawet wtedy, kiedy odbiorcy narzucone zostały wskutek stosowania praktyki monopolistycznej uciążliwe warunki umowy. Właściwym i jedynie uprawnionym organem do rozpoznania tego rodzaju zarzutu jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (a w dalszym postępowaniu właściwe sądy), na podstawie przepisów ustawy antymonopolowej (zob. wyrok SN z dnia 8 grudnia 2000 r., ICKN 994/98, OSNC nr 7-8, poz. 103, postanowienie SN z dnia 27 października 1995 r., III CZP 135/95, Orz.SP 1996, z. 5, poz. 112). Nie można też uznać, by nieskorzystanie przez odbiorcę z trybu postępowania określonego w art. 8 pr. energ. pozbawiało go ochrony określonej na podstawie przepisów ustawy monopolowej”. Wobec powyższego uznać należy, że rozstrzyganie w sprawach spornych dotyczących zmiany umów już zawartych wykracza poza kompetencje Prezesa URE określone w art. 8 ust. 1 pr. en. ”

Nadto w wyroku z dnia 16 marca 2006 r. (sygn. akt: XVII AmE 3/05) SOKiK trafnie podniósł, że w zestawieniu wskazanym w art. 8 ust. 1 ustawy, stanowiącym zamknięty katalog sporów, do których rozstrzygnięcia właściwy jest Prezes URE nie zostało wymienione rozstrzyganie sporów powstałych na gruncie zawartej przez strony umowy bez względu na przedmiot, którego może ona dotyczyć. W świetle obowiązujących przepisów brak jest podstaw prawnych do ingerowania przez Prezesa URE w spory, których przedmiotem jest zmiana łączącej już strony umowy. Sporu powstałego na tle zawartej już umowy, dotyczącego np. jej zmiany nie można utożsamiać ze sporem dotyczącym zawarcia umowy.

W niniejszej sprawie zatem bezprzedmiotowe było prowadzenie przez Prezesa URE postępowania administracyjnego na podstawie art. 8 ustawy Prawo energetyczne w przedmiocie sporu wynikającego z odmowy zmiany umowy łączącej powoda z zainteresowanym (...) S.A. Oddział w W. (tj. umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług dystrybucyjnych z dnia 3 stycznia 2012r.). W konsekwencji postępowanie administracyjne należało umorzyć, albowiem zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej (w analizowanym przypadku: Prezes URE) wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.

Jedynie na marginesie wskazać można, iż powód powinien rozważyć wystąpienie do UOKiK z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli zawartych umów pod kątem możliwości wykorzystania nadużywania pozycji dominującej przez przedsiębiorstwa energetyczne, ew. wypowiedzieć istniejące umowy i w razie odmowy zawarcia nowych umów (kwalifikujących go do grupy taryfowej G) poszukiwać ochrony na drodze postępowania przed SOKiK.

Mając na uwadze powyższe, Sąd podstawie art. 479 indeks 53 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSO Ewa Malinowska